

RODEZIJA JAU NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ

PRANCŪZIJA JT DEBATUOSE PARĖMĖ KOMUNISTINĖS KINIJOS PRIĖMIMĄ

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų asamblėjoje vyksta debatai dėl komunistinės Kinijos priėmimo į Jungtines Tautas. Vis daugiau atsiranda delegatų, kurie mano, kad Kiniją reikėtų priimti. Amerika ir daug kitų kraštų tvirtina, kad Kinijos priėmimas reikėtų Tautinės Kinijos (Taivano) išmetimą, o tai esąs jau svarbus klausimas, kurį pagal organizacijos statutą reikėtų spręsti dviejų trečdalių balsų dauguma. Priešingas nuomonės pareiškė Pakistano, Tanzanijos, Nepalio, Ukrainos, Togo ir Ceylono atstovai. Svarbiausias kalbėtojas už priėmimą buvo Prancūzijos delegacijos vadas Roger Seydoux.

Prancūzas pareiškė, kad Amerikos delegatas Goldbergas savo kalboje prieš Kinijos priėmimą nurodė Kinijos vadų pareiškimus ir piktus žodžius. Tokių Kinijos pareiškimų nereikėtų per daug rimtai priimti, aiškino Seydoux. Jokia vyriausybė, tiek metų atskirta nuo Jungtinių Tautų negalėtų būti tai organizacijai palanki. Esą reikia susilaikyti nuo teisimo, kol Kinija užims Jungtines Tautose savo vietą ir išsivaduos iš dabartinio išskyrimo.

Trūksta realumo

Prancūzijos delegatas toliau aiškino, kad dabartinėje sudėtyje Saugumo Taryba tapo neraiškų diskusijų platforma. Kol komunistinė Kinija neužims savo vietos taryboje, tol Jungtinės Tautos bus pavojuje. Nereikia galvoti, aiškino Prancūzijos atstovas, jog Kinijos priėmimas yra naujo nario priėmimas. Kinija jau seniai yra originalus Jungtinių Tautų narys. JT čarteris pripažįsta valstybes, bet ne jų vyriausybes. Todėl nereikia jokių dviejų trečdalių balsų. Kinijos įėjimas į JT bus tik jos teisų atstatymas.

Šią Prancūzijos argumentą palaikė ir Pakistanas, nurodydamas, kad Kinijos priėmimas nesą "svarbus klausimas", reikalaujantis, pagal 18-tą čarterio straipsnį, dviejų trečdalių daugumos. Klausimas liečias tik jau seno nario kredencialų patvirtinimą.

Tanzanijos atstovas puolė Ameriką, sakdamas, kad ji kaltina Kiniją agresija ir karininku, tačiau kinai neturi savo kariuomenės Vietname, kaip Amerika.

Filipinai protestuoja

Vienintelis griežčiau pasisakęs prieš Kinijos priėmimą buvo Filipinų atstovas. Jis patarė susirinkusiems delegatams pasiklausti, ar Kinija iš tiesų nori priklausyti Jungtinėms Tautoms. Iš Kinijos iki šiol buvo girdimi tik neapykantos ir keršto žodžiai. Kinija viešai atmetė JT įsipareigojimus ir tikslus. Ar dabar Jungtinės Tautos, klausė filipinietis, turėtų pataikauti Kinijai ir šliaužti prieš ją ant pilvo, prašydamos ją įeiti į JT. Kinijos rėmėjai, kalbėjo Filipinų atstovas, kalba apie realų gyvenimą ir realią situaciją. Realybė gi yra šitokia: Kinija buvo agresoriui Korėjoje, ji pasisavino Tibetą ir puolė Indiją. Kinija bandė ir bando nuversti vyriausybes Laose, Vietname, Indonezijoje, Tailandijoje ir Malazijoje. Kinijos veikla pastebima ir Filipinuose bei visoje eilėje Afrikos kraštų.

Filipinų delegatas Salvador Lopez stipriai pareiškė, kad jo vyriausybė esanti griežtai nusistatęsi neprisidėti prie Jungtinių Tautų principų pažeidimo priimant Kiniją į Jungtines Tautas. Debatai vyksta toliau.

IŠ VISO PASAULIO

HEIDELBERGAS. — Amerikos kariuomenės vadovybė Vakarų Vokietijoje pranešė, kad branduolinių ginklų specialistas, technikas Spencer Harris, nuvežęs į New Yorką slaptą siuntinį, dingo be žinios. Žvalgybos agentai jo ieško visame pasaulyje. Vokiečių spauda skelbia, kad Harris žinojęs visus atominį ginklų sandėlius Vokietijoje ir jų planus.

AUGUSTA. — Buvęs prezidentas Eisenhoweris ligoninėje vėl pradėjo skystis skausmais krūtineje ir vėl buvo patalpintas į deguonies palapinę.

PITTSBURGAS. — Aluminijaus bendrovės, kurios buvo pakėlusios savo gaminių kainą, vyriausybės spaudžiamos, nutarė kainų pakėlimą atšaukti. Gynybos sekretorius McNamara pavadino šį žygį patriotiniu veiksma.

NEW DELHI. — Indijos kariuomenės aukšti pareigūnai patvirtino Amerikos ambasados Indijoje žinias, kad Indija prieš Pakistaną pavartojo ir Amerikos atsiųstus ginklus.

LISABONA. — Portugalijos vyriausybė jau keturi metai laiko ištrėmimo devynis katalikų kunigus, neirus, kurie buvo pasireiškę Angoloje kaip nepriklausomybės šalininkai, padėję Angolos partizanams.

DAMASKAS. — Irano vyriausybė atšaukė iš Sirijos savo ambasadorių ir uždarė ambasada. Ginčas tarp abiejų kaimynų eina dėl vienos Irano provincijos, kurią Sirija vadina "arabų žeme". Toje provincijoje — Kuzikstane yra rasti dideli žibalo šaltiniai.

PEKINAS. — Komunistinė Kinija kaltina Amerikos lėktuvus, kurie apšaudė vieną kinų prekybos laivą atviroje jūroje.

MANILA. — Opozicijos kandidatas ir prezidentus Marcos paskelbė, kad jis laimėjęs rinkimus prieš dabartinį prezidentą Macapagal. Jau yra suskaičiuota apie 50% visų balsų. Marcos turi apie pusę milijono daugiau už dabartinį prezidentą.

LIMA. — Peru gyventojai labai šiltai sutiko senatorių Robert Kennedy, kuris išvyko aplankyti penkių Pietų Amerikos kraštų.

MASKVA. — "Izvestija", rašydama apie New Yorko bylą tarp Rusputino užmušėjo princas Jesupovo ir Columbijos (CBS) televizijos bendrovės, smerkia ir CBS, kuri doleriais ir įtaka laimėjusi bylą, ir Jesupovą, kuri, kaip "revoliucijos atmatą istorija išmetusi į savo šiukšlyną".

LONDONAS. — Britų medicinos pagalbos komitetas jau išsiuntė į Šiaurės Vietnamą 2,800 vertės vaistų. Jie nupirkti komunistinių organizacijų aukomis.

Netoli Saigono įvyko smarkūs susirėmimai tarp JAV marinių ir komunistų. Mariniai sužeistais nešė į helikopterius, kad greičiau patektų į ligonines.

PASAULIO SPAUDA PLAČIAI RAŠO APIE NEW YORKO SROVĖS NUTRŪKIMĄ

NEW YORKAS. — Žinios apie New Yorko ir kitų Amerikos šiaurės rytų valstijų elektros srovės sutrikimą nuskambėjo viso pasaulio laikraščiuose. Daugelis išreiškė savo nustebimą, kad Amerikos didžiausias miestas taip lengvai galėjo būti suparalizuotas. Sovietų spauda šaiposi iš radijo pranešimų, kuriuose gyventojai buvo ramunami neįkristi į paniką. Kiti vėl rašo apie New Yorko pasklidusius gandus, kad jau prasidėjo karas ir "ateina komunistai".

Sovietų "Izvestijos" rašo, kad panikos gyventojų tarpe nebuvo. Ji daugiau pasireiškusi Pentagono, kuris pranešė, jog užtemimas ir elektros stoka nepalietė Amerikos gynybos įrengimų. "Tass" agentūra pranešė per radiją sovietų gyventojams, kad Amerikos miestams užtemus, prasiidėjo plėšimai ir vagystės.

Kaltos — privačios bendrovės

Britų ir prancūzų spauda pirmuose puslapiuose pranešė apie elektros srovės nutūkumą. Amerikiečiai buvę ramūs ir šalti, tačiau tuoj pasirodė gandai, kad komunistai puola Ameriką. Spauda visur pabrėžia, kad modernios civilizacijos rėmuose gyvenančių žmonių priklauso nuo masinių įrengimų ir institucijų normalaus veikimo. Britų spauda pasididžiudama pabrėžė, kad tokie dalykai negalėtų įvykti Britanijoje, kur elektros pramonė yra nacionalizuota ir nepriklauso nuo privačių kompanijų intereso. Tą patį motyvą panaudojo ir keli Prancūzijos laikraščiai, sakydami, kad energijos šaltiniai Amerikoje yra privačių bendrovių rankose. Bendrovės nerorinčios investuoti daugiau pinigų į elektros įmonių sumoderninimą.

"Komunistai tamsoje nerasi..." Kolombijos spaudoje pasirodė žinia, jog kiniečiai sabotavo New Yorko elektros stotis, kad nukentėtų Jungtinės Tautos Vakarų Vokietijos "Die Welt" rašo apie newyorkiečių discipliną ir humora. Korespondentas praneša, kad vienoje požeminio traukinio stotyje vienas amerikietis pradėjo šaukti, kad "rusai ateina". Kitas atsiliepė, kad "jie pasirinko gerą momentą — tokioje tamsoje jie mūsų nerasi".

Italijos spauda nustebusi, kad tokie dalykai galėjo atsitikti Amerikoje. Italijos gyventojai prapratę prie įvairių elektros nutūkimų, tačiau Amerikos didžiausias miestas buvo įstumtas į chaosą dėl elektros; kas būtų

jei miestas ištiktų didesnę katastrofą.

New Yorko prekybos krautuose turėjusios daug nuostolių dėl elektros sutrikimo. Tačiau restoranai, taxi vairuotojai, viešbučiai ir žvakių bei prozektorių pardavinėtojai padarė gerą biznį. Bendrovės, kurios nuomoja automobilius pranešė nepaprastą pasisekimą. Žmonės, palikti po darbo mieste ir negalėdami sugrįžti į namus, mieliai nuomojo automobilius ir jais bandė važiuoti namo.

Restoranuose daug vyrų sumainė savo skrybėles su kitomis. Ne vienas vyras, sėdėjęs kirpykloje ir kirpęs plaukus, turėjo išeiti su nebaigtais kirpti plaukais — viena pusė kirpta, — kita ne.

Afrikos valstybės grasina Rodezijai

ZOMBA. — Išgiręs, kad Romoje Afrikos unijos sekretorius kalbėjo apie Afrikos valstybių grinkluotą įsikišimą Rodezijoje, jei ten 200,000 baltųjų neduos laisvės keturiems milijonams negrų, Malavi premjeras Hastings Banda įspėjo Afrikos valstybes, kad jos neturi pakankamai jėgų kovoti su Rodezija. Afrikos valstybės neturi aviacijos, o Rodezijos lėktuvai galėtų per 12 valandų penlais paversti visas Afrikos sostines į pelenus.

Banda pavadino nesąmonėmis ir kitą Afrikos politikų grasinimą, kad, girdi, jie atsiimsią pinigų iš britų bankų, jei Britanija nesiųs kariuomenės priversti Rodezijos duoti negrams politinę galią. "Kokius pinigus" — ironiškai klausė Banda, "ar tuos, kuriuos jie skolingi bankams?"

Jis nurodė, kad negalima tikėtis, jog britai siųstų kareivius į Rodeziją žudyti savo brolių. Jokia valdžia Britanijoje neišsilaukytų, kuri duotų tokį įsakymą savo kareiviams.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Amerika oficialiai pasmerkė Rodezijos nepriklausomybės paskelbimą ir pareiškė, kad naujos valstybės nepripažins.

♦ Kanados premjeras Pearson pareiškė, kad Kanada nepripažins Rodezijos nepriklausoma valstybe.

♦ Britanijos premjeras Wilsonas parlamente pasakė, kad Britanija užšaldė visus Rodezijos bendrovių pinigų britų bankuose ir ateityje nebeprispažins Rodezijos cukraus ir tabako.

♦ JT Saugumo Taryboje 34 Afrikos valstybės įteikė rezoliuciją, kurioje Rodezija smerkiama. Sakoma rezoliucijoje, kad nepriklausoma, baltųjų valstybė yra pavojinga Afrikos taikai ir saugumui.

♦ Vakar prezidento Johnsono ūkyje įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo Rusk, McNamara ir kiti vyriausybės nariai.

♦ Tautinės Kinijos vyriausybė įteikė trims atbėgusiems iš komunistinės Kinijos lakūnams 143,000 dolerių už atvežtą rusų gamybos bombonešį.

♦ Viceprezidentas Humphrey, pagerbęs žuvusius už Amerikos laisvę karius, pasakė, kad "mes būsime Vietname, kol ten bus įkurta pastovi taika".

Negrų vadas King nepritaria karui

ATLANTA. — Negrų vadas Martin Luther King pareiškė savo kalboje, kad jis yra priešingas karui Vietname ir jaučia pareigą šaukti, kai tas karas yra plečiamas. Jis pareiškė, jog yra negerai, kad Amerikoje nesutikimas yra vadinamas nelajumu ir tie, kurie nesutinka su valdžios nuomone — vadinami išdavikais. King pabrėžė, kad jis kalba ne kaip savo organizacijos vadas, bet kaip privatus asmuo ir kunigas.

Atbėgo 3 lakūnai

TAIPEI. — Iš komunistinės Kinijos į Formozą atskrido trys aviatoriai. Jie nusileido aviacijos bazėje, tačiau gerai nežinodami aerodromo, už besileidami susižeidė. Vienas jų sugrįžo su sunkiais ir lėktuvas lengvai sužalotas. Lakūnai atskrido moderniu

RODEZIJOS PREMJERAS IAN SMITH PASKELBĖ ATSISKYRIMĄ NUO BRITŲ

SALYSBURY. — Po ilgų svarstymų, abejojimų ir derybų su Britanija, vakar Rodezija paskelbė savo nepriklausomybę. Jokia Britanijos kolonija vienašališkai to nėra padariusi nuo tų senų laikų, kai 1776 metais nepriklausomais pasiskelbė amerikiečiai. Dabar lieka laukti, kokių sankcijų pasaulis griebsis prieš Rodeziją. Amerika palauks, ką darys patys britai ir juos, reikauti esant, parems. Afrikos valstybės reikalauja politinės laisvės Rodezijos negrams, kuriuos dabar valdo keli šimtai tūkstančių britų kilmės baltųjų.

Rodezijos premjeras Ian Smith savo kalboje į Rodezijos gyventojus pareiškė, kad sprendimas esąs teisingas. Jis neatliktų savo pareigų, jei jis leistų toliau tęstis neplaningam Rodezijos slinkimui į nežinomybę. Pasitarimai su Britanija priėję liepto galą. Rodezija stengėsi surasti patenkinamą sprendimą, tačiau Britanija buvusi labai užsispyrusi ir juo toliau, tuo daugiau abiejų nuomonės skyrėsi.

Liks lojalūs karalienei

Smith pabrėžė, kad Rodezijos gyventojai per du pasaulinius karus įrodė savo lojalumą Britanijai, tačiau dabar britai viską, kas Rodezijai brangu, nutarė pataukoti savo patogumui. Rodezija liko ištikima britams ir tada, kai ji matė, kad vakarų demokratijos principai, atsakinga vyriausybė ir moraliniai standartai jos kaimynystėje pradėjo byrėti. Rodezijos gyventojai visada parodė savo neribotą lojalumą Anglijos karalienei ir jie tikisi, kad tą patį atsidavimą jiems bus leista ir toliau išlaikyti. Britų vėliava — Union Jack ir toliau liks Rodezijos vėliava, o britų himnas "God Save the Queen" ir toliau liks Rodezijos himnu.

Britanijos ministerių kabinetas posėdžiavo tuo metu, kai Smith paskelbė Rodezijos nepriklausomybę. Dar tą patį rytą Wilsonas telefonu kalbėjo su Rodezijos premjeru, tačiau jo nesugebėjo perkalbėti.

Maištas prieš karūną

Rodezijos savarankiškas atsiskyrimas nuo Britanijos teoretiškai yra laikomas maištu prieš karalienę. Britai turėtų siųsti į Rodeziją savo kariuomenę, tačiau britų spauda ir gyventojų opinija jau yra pasisakiusi prieš tokį sprendimą. Pati vyriausybė jau pareiškė, kad kariuomenė į Rodeziją nebus siunčiama. Bus ieškoma kitokių priemonių nubusti maištininkams.

Rodezijos gubernatorius Sir Humphrey Gibbs tuoj po premjero Smitho kalbos paskelbė, kad jis atleidžia premjerą ir visus 11 ministrų iš pareigų. Gubernatorius, kuris Rodezijoje atstovauja karalienę, paskelbė atsisakymą į Rodezijos gyventojus, ragindamas juos neklusyti nelegalios Smitho vyriausybės.

Rodezijos valdžia tuo tarpu paskelbė cenzūrą visoms žinioms iš Rodezijos. Visi laikraščiai turės gauti vyriausybės leidimą spausdinti žinias apie įvykius Rodezijoje.

sovietų gamybos II 28 sprausminiu bombonešiu. Lėktuvas priklausė komunistinės Kinijos 8-tai aviacijos divizijai. Už pabėgdamai susižeidė. Vienas jų sugrįžo su sunkiais ir lėktuvas lengvai sužalotas. Lakūnai atskrido moderniu

Erhardas pasakė programinę kalbą

BONA. — Vakarų Vokietijos kancleris Erhardas bundestage pasakė ilgą programinę kalbą, kurioje jis ragino vokiečius įsigyti pasitikėjimo savo jėgomis. Pokarinis periodas jau yra pasibaigęs, kalbėjo Erhardas, ir dabar vokiečių tauta turi griežtis naujų darbų namie ir užsienyje. Yra neįmanoma siekti savo politinių tikslų, jei tokia didelė valstybė neturės tikėjimo į savo tikslų, savo interesų ir savo politikos teisingumą.

Erhardas pakartojo, kad Vokietija nenori turėti savo atominį ginklų, tačiau situacija, kur keli Nato nariai turi ginklus, o kiti neturi, yra neteisinga ir turi būti pakeista. Vokietija, kaip gynybos partneris, turi turėti balsų atominėje gynyboje. Todėl vyriausybė ir siekia su savo sąjungininkais tokio plano įgyvendinimo.

Vyriausybė, pareiškė Erhardas, ir toliau sieks Vokietijos suvienijimo. Sovietų Sąjunga klaidingai galvojanti, kad jai yra naudingiau turėti Vokietiją padaliną. Vokietijos vyriausybė ir jos žmonės visada būtų pasiruošę garantuoti, kad iš Vokietijos Sovietų Sąjungai ir Rytų Europos kraštams negrėsia joks pavojus.

Grudžio 6, 7 ir 8 dienomis Erhardas lankysis Amerikoje ir susitiks su prezidentu Johnsonu.

Kinija kaltina Kremliaus vadus

PEKINAS. — Kinijos komunistų žurnalas "Raudonoji vėliava" paskelbė ilgą straipsnį apie sovietų bandymus siekti taikos Vietname. Straipsnyje naujieji sovietų vadai yra kaltinami, kad jie "ištikimai sekdami Amerikos imperialistų įsakymus, perdavė šiaurės Vietnamo vyriausybei Amerikos pagėdavimą, kad šiaurės Vietnamas sustabdytų paramą Pietų Vietnamo komunistams".

Straipsnis sako, kad šitie juokingi reikalavimai būtų atidavę Vietnamo liaudį Amerikos malonei.

Kitoje vietoje Kinijos žurnalas sako, kad Kosyginas, lankydamasis Pekine pabrėžė kinų vadams reikalą "padėti Amerikai surasti garbingą kelią iš Vietnamo". Šitokį pasiūlymą kiniečiai tvirtai atmetę ir pareiškė viltį, kad naujieji Kremliaus vadai padės Vietnamo liaudžiai, bet neieškos susitarimų su imperialistais.

AUSTINAS. — Prezidentas Johnsonas pasiuntė buvusiam prezidentui Eisenhoweriui telegramą, linkėdamas jam greitai pasveikti.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO DARBAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubas jau gyvuoja 48 metus. Esu šio klubo narys nuo pirmos jo įsteigimo dienos. Klubas yra planavęs, pravedęs ir padaręs daug įvairių dalykų, turėjo daug įvairių ir įdomių žmonių ir alliko didoką skaičių naudingų darbų.

Adela Burba

Kai pagalvoju apie prabėgusius metus, tai kiekvieną kartą man prieš akis atsistoja du šio klubo pirmininkai: pirmasis, šio klubo steigėjas, ir dabartinė, klubo reikalų tvarkytoja. Turiu galvoje pirmą klubo pirmininką Joną Aleksandravičių ir dabartinę pirmininkę Adelę Burbiene. Kai pasišūri į juos, dviejų paveikslus, tai atrodo, kad tai būtų brolis su savo seserimi. Bet juos skiria 48 metai įvairios veiklos sėkmingame mūsų klubo gyvenime.

Jonas Aleksandravičius angliškai vadinosi Alexander. Pavardę jis sutrumpino, nes lietuviškoji 16 raidžių jo pavardė amerikiečiui buvo labai sunkiai ištarama. Fotografijoje jis atrodo, kaip gyvas, bet, deja, jis jau mirė prieš 25 metus.

Jonas buvo pamokytas ir gabus vyras. Jis turėjo daug energijos ir galėjo labai lengvai ir visiems suprantamai savo mintis pasakyti. Jis buvo energingas ir laisvų pažiūrų vyras. Jis suorganizavo šį klubą ir kelis metus buvo jo pirmininkas. Jis prisidėjo prie Simano Daukanto ir Kestučio Pašalpos klubų suorganizavimo. Ilgus metus jis buvo pastarojo klubo pirmininkas.

Jonas Aleksandravičius

Jonas Aleksandravičius prisidėjo ir prie Lietuvių Tautinių Kapinių suorganizavimo. Jis eidavo į įvairius susirinkimus, sukurdavo mums kalbas, patarėdamas lietuviams turėti savas, pačių lietuvių kontroliuojamas ir tvarkomas kapines. Prieš 50 metų jis numatė, kas šiandien dėsias. Tautines kapines lietuviai dar ir šiandien kontroliuoja, o kazimierinių kontrolė jau nuslydo į kaitataučiu rankas.

Mūsų klubas pradžioje vadinosi Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos ir Politikos 12 Wardo Klubas. Vardas, kaip matote, labai ilgas. Vėliau, gyvenimo sąlygoms besikeičiant, klubo charteris buvo pataisytas, o pačią konstituciją teko net tris kartus taisyti. Pradžioje klubui priklausė tikrai vyrai, bet kai įsigaliojo pirmas konsolidacijos pataisymas, tai ir moterys galėjo tapti klubo narinėmis.

Buvo dar ir kitų įdomių nuostatų. Pirmais dešimti klubo gyvavimo metais klubo nariais priimdavo ir nepiliečius, bet su

viena sąlyga: šešių mėnesių laikotarpyje kiekvienas naujas klubo narys turi išsiimti pirmuosius pilietybės popierius. Vėliau jis įpareigojamas sekti laiką ir laiku gauti JAV pilietybę. Jeigu kuris narys neatkreipdavo reikalingo dėmesio į pilietybės reikalus ir pražiopsodavo jam skirtą laiką negavęs pilietybės, tai toks neapdirrus narys iš klubo būdavo išbraukiamas.

Atsiradavo ir tokių, kurie JAV pilietybės negaudavo ir klubo susirinkime pareiškėdavo, kad jie esą pasaulio piliečiai, kad šio krašto pilietybė jiems nereikalinga. Su tokiais keistuoliais klubas baikų nekreiždavo. Tokiems nariams pirmiūninkas J. Aleksandravičius įsakydavo galimai greičiau iš šalies išsinešdinti, ir nesugrįžti, kol nepakeis savo nuomonės.

Kas iš tikrųjų norėdavo tapti Amerikos piliečiais ir negalėdavo, tai tokiems klubas noriai padėdavo. Klubo paskirtas specialus pareigūnas padėdavo užpildyti pilietybei reikalingas aplikacijas ir išsiųsdavo. Pats Aleksandravičius, mokėdamas gerai angliškai, atsilikėlius klubo narius mokydavo angliškai, kad jie galėtų suprasti ir atsakyti į klausimus. Klubo nariai eidavo į Aleksandravičiaus namus, kur jis mokydavo pilietybės pagrindinių dalykų. Jeigu pilietybės siekiantis lietuvis neturėdavo reikalingų liudininkų, tai klubas parūpindavo ir liudininkus.

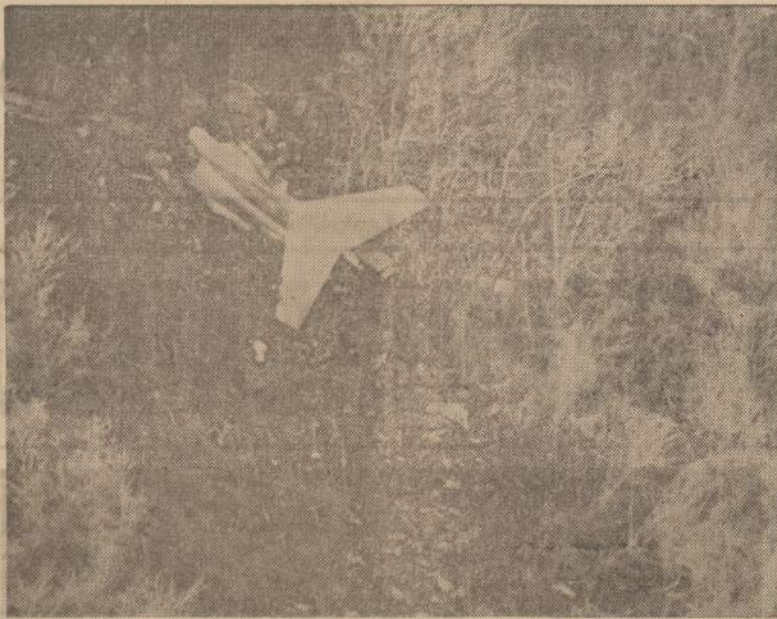
Tais laikais ir aš tapau Amerikos piliečiu. Man teko mokytis, susipažinti su pagrindinėmis piliečio teisėmis ir konstitucijos garantuojamomis laisvėmis. Teko mokytis angliškai ir suprasti svarbiausius įstatymus ir visą mašineriją, kaip tie įstatymai veikia. Svarbu, kad nesupranti. Darbas buvo ne lengvas. Man reikėjo pereiti per šerengą, bet gavau pilietybę.

Jonas Aleksandravičius vis sakydavo, kad turime tapti šio krašto piliečiais. Jis pakartotinai nurodydavo, kad turime būti organizuoti ir prisidėti prie krašte vykstančios kovos, kad į atsakingas vietas palektų rimti ir atsakingi žmonės, kad valdininkai būtų geresni, kad išrinktieji tarnautų mūsų gerovei. Man dar ir šiandien malonu prisiminti tas mūsų organizatoriaus ir pirmiūninko nuosirdus pasisvečintimas lietuvių gerbūviui kelti.

Aleksandravičiaus pramintu taktu ejo ir kiti mūsų klubo pirmininkai. Jis nepalūžo, neiškrypo nuo pagrindinių savo tikslų, bet reikalingoje aukštumoje išlaikė iki mūsų dienų. Šiandien klubo prieškaklyje stovi Adelė Burbiene, gera organizatorė, nepamainoma vadovė ir nuosirdi lietuvių visuomenės veikėja. Jos rankose dabar yra visi klubo reikalai.

Nuo Aleksandravičiaus iki Burbiens, klubo pirmininkais buvo šie asmenys: Steponas Tverijonas, Juozas Svytorius, Jonas Yuška, Charles Sova, Nikodemus Klimas, Walter Butkus ir Larry Liubikas. Man, žinančiam klubo reikalus, atrodo, kad būtų naudinga klubo prieškaklyje ir toliau palikti Adelę Burbą dar daugeliui metų. Dabar klubas gerai gyvuoja, daro progresą ir sėkmingai siekia užsibrėžtų tikslų. Visa valdyba ir eiliniai nariai gražiai kooperuoja. Bendradarbiavišėina klubo naudai. Šiandien klubas jau yra įsigijęs gerą vardą lietuvių visuomenėje. Jam pritaria ir tie, kurie klubui nepriklauso, nes žino gerus ir naudingus klubo darbus.

Klubas dar ir šiandien sergantiems savo nariams moka pašalpas, pomirtines, grabne-

Sprausminis lėktuvas, iš New Yorko skrisdamas į Cincinnati, Ohio, audros ir perkūnijos metu trenkė į kalną ir sudužo. Matome nuo kalno nusiritusią lėktuvo uodegą. Nelaimės metu žuvo 38 keleiviai. Liko gyvi tiklta keturi, kurių vienas sunkiai sužeistas.

ĮDOMI PULK. ALIŠAUSKO PASKAITA APIE LIETUVOS KOVAS UŽ LAISVĘ

Iš Lietuvos kariuomenės veteranų Ramovės susirinkimo

Praėjusį sekmadienį, lapkričio 7 d. Jaunimo Centre įvyko Lietuvos veteranų "Ramovės" susirinkimas, kuriame karinis istorikas pulk. Kazys Ališauskas skaitė paskaitą, pavadintą "Zarasų operacija", labai gyvai ir vaizdžiai paliustruodamas įvairiomis schemomis, kaip mūsų kariuomenė 1919 metais išvarė bolševikus iš Lietuvos teritorijos ribų. Ne tik bolševikus išvaikė iš savo teritorijos, bet ir latvius padėjo, pasiekdami net Dauguvos upę.

Pulk. Ališauskas, smulkiai papasakojęs apie mūsų karių žygius Lietuvoje, ilgėliau sustojo ties Grivos (Daugpilio priemiestis) mūšiais. Štai ką jis papasakojo apie lenkus. "Pasiėkusi Grivą - Kalkūnus, dešiniajame mūsų kariuomenės sparne atsirado ir lenkų kariuomenės daliniai. Į Daugpilį atvykus pačiam Trockiui su šarvuotu traukiniu ir atidengus stiprią artilerijos agniją, nukreiptą į mūsų ir lenkų dalinius, lenkai tuojau pakriko ir išlakstė į visas šalis. Tik viešas lenkų karininkas atbėgęs skundėsi lietuviams: "Vsiestkie čtery mašinki zepsute", atseit, visi keturi kulkosvaidžiai sugedę nevelkia, o kareiviai nežinia kur išlakstė. Dabar gi lenkų karo istorikai, aprašydami šias kautynes, giriasi, kaip jie narsiai kovojo ir lietuviams už pagalbą, net vieną kulkosvaidį padovanojo!

Pulk. Ališauskas sako, kad lietuviai jokio iš lenkų kulkosvaidžio nėra gavę ir net jų pamestų kulkosvaidžių neėmė, nes jų kulkosvaidžiai buvo prancūziški, o lietuviai jiems šovinių neturėjo. Lietuviai vieni atlaikė visas bolševikines atakas ir kontratakas ir išmetė bolševikus už Dauguvos. Karininkas Noreika jau tarėsi su kitais karininkais keltis per Dauguvą ir užimti miestą. Šio žygio teko atsisakyti, nes buvo gautas įsakymas — neiti pirmyn.

Šiems duoda limuziną, o mirusių narių pasiūnčia gėlių. Per daugelį metų šie patarnavimai klubui kainavo tūkstančius dolerių. Išmokėtos labai didelės sumos.

Klubas visą laiką buvo ir tebėra dosnus. Lietuviškiems reikalams klubas yra skyręs stambias sumas pinigų. Nežiūrint į visas tas išlaidas, klubas dar stiprus, jo pinigai dar nebesutelpa į vieną taupymo bendrovę. Jie laikomi keliuose bankuose. O klubo nariai kaip moka 86 j metus, taip ir šiandien tiek tikrai tebemoka.

Man atrodo, kad klubas yra pavyzdinga organizacija. Turime stengtis, kad ji ir toliau toliau pasiliktų. Mums visiems bus nauda ir nereikės pergyventi tos gėdos, kurią pergyveno įvairūs likviduojami klubai.

A. Jusas

Prelegentas paminėjo, kad šiose kovose daug padėjo vietiniai gyventojai, ypač jaunimas, stodami į mūsų kariuomenę savanoriais. Pavyzdžiui Kuklių kaime tarp Avilių ir Cičirio ežerų buvo įsitvirtinę bolševikai. Vieta lietuviams labai nepalanki. Tiesioginis bolševikų puolimas pareikalautų daug aukų ir net gal nepasisiektų, tačiau vietinių gyventojų ir jų pulką įstoju sių jaunų vyrų dėka, Kuklių kaime esantieji bolševikai netikėtai buvo apsupti ir beveik visi pateko į nelaisvę.

Bendrai bolševikai buvo geriau apginkluoti. Turėjo geras uniformas. Neblogai maitinami. Bet jų moralė buvo silpna. Geriausi bolševikų daliniai buvo 28 pėstininkų pulkas, specialiai pripildytas komunistų ir iš latvių sudarytas 6 pėstininkų pulkas. Apie lietuvių karių moralę 1938 m. "Kario" žurnale tas pats pulk. Ališauskas, tuo laiku majoras, šitai rašė: "Mūsų kariuomenės moralė buvo labai aukšta, nežiūrint į tai, kad buvo blogai ginkluota ir aprengta. Bolševikų propaganda neturėjo jokio pasisekimo. Kareiviai žinojo ir turėjo aiškų tikslą, kad jisiai kovoja dėl Nepriklausomos Lietuvos. Liepos mėn. kai kuriose kariuomenės dalyse išsiplėtė liga — kruvinoji, kuri dar labiau praretino kovotojų eiles. Tačiau rugpiūčio mėn. prasidėjus Zarasų operacijai, kariai apie tai sužinoję sveikėsi sava noru grįžo iš ligoninių į savo dalis, kad galėtų baigti pradėtą darbą. Šis faktas liudija aukštą Nepriklausomybės karo kovotojų moralę".

Tame pat žurnale paduodamos ir mūsų bei bolševikines jėgas: "Prieš jėgos. Dar 1919 metais gegužės mėnesyje bolševikai turėjo Lietuvoje prieš mūsų 18 pėstininkų pulkų, 3 atskiras rinktinės, 3 komunistinius dalinius, raitininkų ir artilerijos dalių. Gegužės ir birželio mėn. kautynių metu šios bolševikų dalys turėjo daug nuostolių. Todėl birželio-liepos mėn. mūsų kariuomenei sustojus ežerų linijoje bolševikų kariuomenė atsikvėpė ir buvo reorganizuota. Iš 18 pėstininkų pulkų buvo sudaryti 6 pėstininkų pilnos sudėties pulkai; 3 komunistiniai batalionai ir 3 specialios paskirties rinktinės buvo papildytos ir paliktos. Artileriją jie turėjo gerą ir gana gausingą. Daugpilio kryptis, kuri turėjo strateginę reikšmę bolševikams, ypatingai buvo saugoma ir ginama". Tuo tarpu mūsų jėgos... "Mūsų jėgos, veikiančios prieš bolševikus, buvo padalytos dar nuo gegužės mėnesio į dvi dalis: Ukmergės grupę ir Panevėžio grupę. Prieš pradėtą Zarasų operaciją, rugpiūčio mėn. abi grupės buvo sustiprintos atskiromis dalimis. Tuo būdu į kautynes išėjo Ukmergės grupė, turėjusi 1 pėstininkų pulką, Vilniaus batalioną

ir Ukmergės batalioną. Panevėžio grupės sudėtyje buvo 2 pėstininkų pulkas, Marijampolės batalionas ir gudų kuopa. Kariuomenės rezerve liko Joniškėlio batalionas. Pulkai ir batalionai buvo negausingi. Gausinčiau 1 pėstininkų pulkas ir 2 pėstininkų pulkas savo sudėtyje turėjo ne daugiau kaip po 700 kovotojų; batalionai žymiai mažiau".

Iš paskaitos sužinojome, kad Zarasų operacijoje mūsų kariuomenės nuostoliai nebuvo dideli. Žuvo trys karininkai: Sidaravičius, Sinickis ir gudų kuopos Pleško ir apie 20 kareivių. Sužeistų buvo 6 karininkai ir per 200 kareivių. Bolševikai turėjo keliaropai didesnius nuostolius. Vien tik į nelaisvę pateko 9 jų karininkai ir 505 kareiviai.

Bendrai paskaita buvo labai įdomi ir susirinkusieji atsidėkojo paskaitininkui pulk. Ališauskui gausiomis katutėmis.

Šia proga tenka pastebėti, kad karo istorikas pulk. Kazys Ališauskas telkia medžiagą ir lėšas išleidimui Lietuvos kariuomenės nepriklausomybės kovų istorijos. Reikia džiaugtis, kad šis asmuo užfiksuos ir paliks mūsų ainiams svarbių dokumentinių žinių. Linkėtina ištvėrmės ir sėkmės.

Klausant paskaitos stojosi prieš akis 1919 metų Lietuvos kario padėtis. Tiesa, maitinimas nebuvo per daug blogas, bet geru pavadinti negalima. Apranga prasta. Kai kurie turėjo šokią tokią uniformą, bet dalis tenkino tik kariška su geltonu lankeliu kepure. Kitus drabužius dar iš namų atsinešus dėvėjo. Apginklavimas labai prastas. Kareivių skaičius kuopose mažas. Nežiūrint į visus trūkumus: pusalkani, apdriskę ir blogai apginkluoti kovėsi su daug gausingesniais ir geriau apginkluotais priešais. Jų žygiai atspindės ateities istorijoje.

Pasibaigus paskaitai, iš pranešimų teko sužinoti, kad šiais metais per "Kariui" paremti parengimą gauta \$610.81. Lapkričio 13 d. prie Jungtinių tautų demonstracijai praversti ramovėnai suaukojo \$30.

Dar buvo pranešta, kad lapkričio 21 dieną rengiamasi iškilmingai atšvesti Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktį-minėjimą. Minėjimo pradžioje 11 val. Jėzuitų bažnyčioje įvyks pamaldos, po to Jaunimo Centro didžiojoje salėje vyks minėjimas su menine dalimi. Minėjime dalyvaus kelios lietuvių organizacijos ir svečiai ukrainiečiai. Pirmą kartą Chicagoje prie paminklo pagerbimui žuvusių už Lietuvos laisvę, padės vainiką Lietuvos kariuomenės karo invalidai.

Pirmininkas Juškevičius prašė ramovėnus gausiai ir su šeimomis dalyvauti. Prašė skelbti visuomenei, kad ir ji kuo skaitlingiausiai atsilankytų. Toliau vyko smulkūs organizaciniai klausimai. Stasys Juškėnas

New Yorko policininkas daboja susiginosiu "laiskos šalininko" aikštėje paliktus drabužius.

Šiaurės komunistų kariuomenės komisaras Lt. Lai Van Cu perbėgo pas amerikiečius Plei Me fronto ruožė. Jis pasakoja, kad komunistų kariuomenėje nuotaikos blogos. Jie jau nesisiki laimėti karo. Jo žinomis vietnamiečiai naudojami fronto ruožė.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

There's A Day For Newspaperboys Too

It happens every October. Maybe it isn't as well known as Christmas or Valentine's Day (or your birthday), but it's an important day for hundreds of thousands of young businessmen who serve you faithfully the year around. It isn't a holiday, especially for them—but they're used to that.

The Treasury Department has a special appreciation for newspaperboys. They have helped over the years to carry the story of United States Savings Bonds to their customers. They have bought Savings Bonds and Stamps

themselves out of their earnings. Many of them have helped pay for a college education with bond savings, and thousands of today's newspaperboys are saving for this and other constructive purposes. Meanwhile they help inspire the rest of us to save, to serve, to add to the success story of the free American system.

So from all their fellow bond volunteers and fellow bond buyers—best wishes for a Happy Newspaperboy Day 1965.

Buy U.S. Savings Bonds

STAR-SPANGLED SAVINGS PLAN FOR ALL AMERICANS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Los Angeles, Calif.

GREIT AUGDAMAS KREDITO KOOPERATYVAS JAU SUSIDURIA SU BIZNIO STABDŽIAIS

"Dirvos" laikraščio 50 metų sukaktuvių minėjime Los Angeles Tautiniuose Namuose spalio 30 d. susitiko, iš kairės: žurnalistas Vladas Bakūnas, buvęs "Dirvos" redakcinio kolektyvo narys; inž. Jonas Jurkūnas, Tautinės Sąjungos pirmininkas, iš Chicago atkarijęs 1 jubiliejinį parengimą; Josephine Gediminienė, Tėvynės Mylėtojų Draugijos Los Angeles kuopos išdininke; Bruno Gediminas, Los Angeles Lietuvių radijo valandėlas vedėjas ir lietuvių kredito kooperatyvo (Lithuanian Credit Union) išdinininkas. Be abejo, visi šioje fotografijoje minėti asmenys visuomeninį darbą dirba tik laisvalaikiais, kurs atlieka po duonpelnio darbo įvairiose įmonėse ar įstaigose. Foto L. Kancausko

1962 metų vasarą įsteigtas Los Angeles lietuvių kredito kooperatyvas — Lithuanian Credit Union, — per trejetą metų labai tvarkingai ir sąžiningai vadovybės tvarkomas, įgavo visuomenės pasitikėjimą. Šių metų tretytis ketvirtis, pasibaigęs rugšėjo mėnesį, pasiekė \$233,000 apyvartą. Numatoma metus baigti su ketvirčio milijono apyvarta.

Kooperatyvo veikla galėtų dar sparčiau augti, žmonių pasitikėjimas yra. Indėlių būtų dar daugiau, jei tik būtų galimybė juos priėmus ir pelningai panaudoti. Kredito įstaigų biznis remiasi ne vien indėliais, bet — svarbiausia yra paskolos, iš kurių susidaro pelnas.

Lietuviai yra geri taupytojai, bet lygiai geri ir skolintojai. Namams ir bizniams pirkti jie iš savo kredito įstaigos skolintusi ir didesniomis sumomis, jei tik įstatymai nevaržytų kredito kooperatyvų veiklos.

Iki šiol Lithuanian Credit Union duoda smulkias asmenines paskolas be žirantų ir paskolas iki 3,000 su žirantais; paskolas automobiliams pirkti iki 70% vertės; ir paskolas nekilnojamaam turtui iki 10,000 dolerių. Prie dabartinių namų ir žemės kainų \$10,000 paskola yra permaža. Aukštos vertės nuosavybės įsigydami lietuviai ieško kredito ten, kur gali gauti, kiek jų sigijamai nuosavybei reikia, kiek ji verta.

Viename iš pirmųjų kredito kooperatyvo susirinkimų, šios kredito įstaigos samanytojas ir dabartinis pirmininkas A. Kiršonis aiškino, jog indėliais ribos nėra, bet jei kas atneštų \$100,000 ir panorėtų juos kredito kooperatyve laikyti, valdyba turėtų pasakyti aciu už pasitikėjimą, bet neturėdama tai sumai paskolos pareikalavimų, negalėtų indėlio priimti. Per trejų metų veiklą kredito kooperatyve dažnai buvo taip, jog indėlių yra daugiau, negu pareikalaujama paskolų. Ir taip yra ne vien lietuvių kredito unijoje, bet tokia biznio padėtis yra visoje Amerikoje veikiančių kredito unijų. Tą padėtį sudaro įstatymai, kurie tvarko kredito unijų veiklą. Didžioji dauguma Amerikoje veikiančių kredito unijų turi daugiau priimtų indėlių, negu pareikalaujama paskolų.

Amerikoje yra apie 22,000 kredito unijų arba vadinamųjų kredito kooperatyvų. Daugiausia jų yra fabrikuose ar šiaip biznio įstaigose, kurių darbininkai bei raštinės tarnautojai yra kredito unijos nariai. Kredito

unijos yra savos rūšies bankinės skolinimo bei taupymo įstaigos, tik jų veiklos sritis yra labai siaurai aprėžta įstatymais. Kredito unijos taikomos mažų pajamų žmonėms, o jų kooperatyvinis tvarkymasis yra lyg ir savos rūšies savitarpinė pagalba: ką vienas fabriko darbininkas sutaupto, jis per kredito uniją skolina kitam to paties fabriko darbininkui.

Kredito unijos Amerikoje turi apie 16 milijonų narių. Tai didelis skaičius, bet kredito kooperatyvai arba unijos kontroliuoja tik 3.2% visų amerikiečių santaupų ir tas patvirtina teigimą, jog šios kredito įstaigos skirtos mažų pajamų žmonėms. Bankai kontroliuoja 36% amerikiečių santaupų, o vadinamosios taupymo ir skolinimo įstaigos (Savings and Loan Associations) 43%.

Iki šiol kredito unijos Amerikoje sugebėjo sutelkti milijonus indėlių iš vadinamosios mažų pajamų žmonių klasės, gi tolimesnės veiklos žingsnis — pralaužti tuos varžtus, kurie stabdo kredito unijų augimą. Reikalingas naujas įstatymas, kurs leistų kredito unijoms išduoti didesnes paskolas nekilnojamaam turtui pirkti. Kol to nebus atsiekta daugelis kredito unijų yra priverstos priimti tik tiek indėlių, kiek yra paskolų pareikalavimo. Dabartinį pinigų perteklių kredito kooperatyvai laiko bankuose, paskolų įstaigose, perka valdžios bonus. Bet tai nėra tiek pelningos operacijos, kaip tiesioginis paskolų išdavimas savo nariams.

Dauguma kredito unijų savo nariams moka aukštesnius nuosimėjimus negu už santaupas yra mokama kitose kredito įstaigose. Kredito kooperatyvų nariai dar gauna visą eilę kitų privilegijų — tikros naudos. Pavyzdžiui, narys, kurs turi \$2,000 santauptų, jis nemokamai turi tokia pat sumai gyvybės draudimą. Po jo mirties įpėdiniams išmokamas visas indėlis ir dar tokia pat, kaip indėlis, draudimo premija. Jei narys turi paskolą — kartu jis turi ir apdraudą: nariui mirus nesumokėta paskola iš jo turto, iš jo šeimos narių bei iš jo žirantų neieškoma, bet paskola sumoka apdraudus įstaiga. Taip jau yra atsitikę ir Los Angeles. Be abejo, jei kredito unijos moka aukštesnius nuosimėjimus už indėlius, teikia veltui apdraudą, jos turi imti aukštesnius nuosimėjimus už paskolas, bet jos neima vadinamųjų "points", tad paskolos išlaidos nėra didelės.

Nariams taupytojams teikiama nemokama apdrauda bei aukštesni nuosimėjimai, į kredito unijas sutraukia tiek indėlių, kaip jau minėta, jog nebėra kur jų dėti. Tad ir imasi kredito unijos savo nariams patarti, kad palauktų ir indėlius atneštų, kai bus pareikalavimas paskolos.

Los Angeles lietuviams nebuvo lengva įsteigti kredito kooperatyvą, kurs yra valdžios įstaigų kontrolėje ir priežiūroje, kuriame esą indėliai yra apdrausti, kad dėl vienos ar kitos priežasties nenukentėtų taupytojas. Sunkino tos įstaigos įsteigimą ir tai, jog buvo pasiryžta įsteigti Lithuanian Credit Union, t. y. tautinę įstaigą, kurios pelnas eis lietuvių tautiniams visuomeniniams reikalams. O, kaip žinoma, tautybių veikla čia toleruojama, kartais ir skatinama, betgi dažnai amerikizacijos masina atsiskia prieš tautinių grupių veiklą. Kita kliūtis yra, kad ir neoficiali, tai didžiųjų bankų įtaka, siekianti mažųjų kredito įmonių veiklą stabdyti. Visus metus truko, kol losangeliečiai gavo leidimą kredito kooperatyvą įsteigti, be kitų kliuvinių klausimų buvo ir toks: koks bus Lithuanian Credit Union likimas, kai čia lietuvių išnyks?

Betgi iniciatoriams pavyko visas kliūtis nugalėti. Kredito kooperatyvas jau ketvirtus metus gyvuoja ir sekinėjai lietuviams taupytojams ir skolintojams patarnauja. Jei kredito kooperatyvų sąjungai pavyks laimėti ir bus išleistas įstatymas, leidžiantis duoti didesnes paskolas nekilnojamaam turtui, lietuvių kredito unija dar sparčiau augs. Ši kredito įstaiga lietuviams reikalinga ir naudinga.

Kooperatyvo raštinė nuo pat įsteigimo yra Tautiniuose namuose. Valdyboje yra: pirm. A. Kiršonis, kiti nariai — B. Gediminas, A. Latvėnas, F. Masaitis, A. Latvėnas, P. Pamataitis. Kredito komisija, kuri taria savo nuomonę, ar prašoma paskolą galima išduoti ar ne: — V. Sakalauskas, inž. Šepetys, A. Valavičius. Revizijos komisija: A. Mironas, p. Stočkus, K. Prišmantas.

• **Birutė Reivydaitytė-Dabšienė ir Rimtautas Dabšis**, losangeliečiai solistai dainininkai, lapkričio 27 d. koncertuos Santa Francisco mieste Liet. Bendruomenės apylinkės vakare, 4056 Mission St. Akompaniatorius — Br. Budriūnas. Pona Dabšiai sakėsi į San Francisco keliausiaj automobiliu, pakeliui aplankydami įdomesnius vietas, Monterey ir kit. Lapkričio 27 d. yra Padėkos dienos savaitgalyje. Daugelis dirbančiųjų turės keturių dienų laisvalaikį, tai keliauninkų tomis dienomis bus nemažai. Betgi ir Los Angelėj likusieji turės pramogų: lapkr. 27 d. "Kaukių Baliaus" vaidinimas Balfo vakare; lapkričio 28 d. soprano Valentino Kojelienės koncertas Wilshire Ebelle teatre ir kariuomenės šventės minėjimas parapijos salėj.

• **Andriulij Lietuviškų** sūrius, gaminamas Michigan valstybėje, losangeliečiai lietuvių anksčiau pirkdavo Br. Dūdos prekyboje, bet jam biznį pardavus ir lietuviškų sūrių čia nebebūdavo. Nebent kas iš Andriulijų persisųdindavo. Dabar vėl tas skanėstas The Hub markete gaminamas, kurs yra 2738 Hyperion Ave., visai arti prie parapijos sodybos. Sūrių gamintojai Andriuliai yra tūkstintines aukoję lietuvių raštijos labui.

• **Alena Devenienė ir Dr. Mykolas Devenis**, baigę kelionę aplink pasaulį, jau sugrįžo į Santa Monica, Calif., ir lapkričio 6 d. dalyvavo Tautiniuose Namuose ramovėnų surengtame rašytojams ir žurnalistams premijų įteikimo vakare. Jaunimo literatūros premijas laimėjo J. Švaitas už "Saunusis penketukas" ir A. Mironas už apysaką "Benamų". Premijas skyrė Lietuvos Fondas. Osvaldas Žadvydus yra laimėjęs Kario žurnalo premiją už straipsnį apie komunistų įvykdytas žudynes prie Červenės. Visi premijų laimė-

SOLIDARUMO DVASIOJE

Bendruomenės diena Dariaus-Girėno mokykloje

Dariaus ir Girėno vardo lietuvištinė mokykla, tris metus veikusi Gage Parko pastato rūsyje, šiais metais persikraustė į normalias patalpas Nightgale pradinės mokyklos rūmuose, 5300 So. Rockwell. Mokykla praėjusį šeštadienį suruošė Bendruomenės dieną, į kurią pakvietė savo geradarius aukotojus, mokinių tėvus ir spaudos atstovus. Pradžioje svečiai susipažino su mokyklos darbu klasėse, apžiūrėjo patalpas, o vėliau dalyvavo iškilmingoje akademijoje mokyklos jaukioje auditorijoje.

Dariaus ir Girėno lietuvištinė mokykla jau turi 115 moki-

nių. Kai kurių tėvai atveža vaikučius kiekvieną šeštadienį iš užmiesio. Viena šeima suvažinėja kiekvieną šeštadienį net 110 mylių. Mokyklos išlaikymu rūpinasi tėvų komitetas, kuriame yra pirm. V. Jasinevičius, M. Nenienė, V. Petkienė, G. Kazėnas ir P. Snarskienė. Be jų į komitetą įeina trijų Bendruomenės apylinkių: Brighton Parko, Gage Parko ir Marquette Parko atstovai. Mat, tos trys apylinkės apsiėmė savo lėšomis prisidėti prie nelengvo mokyklos išlaikymo

Mokomąjį personalą sudaro visa eilė patyrusių pedagogų. Jų tarpe smagu matyti ir III-čio skyrus mokytoją J. Juozevičiūtę, jau čia išaugusią ir išsilimusią jauną mokytoją, kuri, kiek teko girdėti, su užsidegimu dirba ir yra labai mėgiama savo mokinii. Mokyklos vedėjas J. Kavaliūnas sakėsi esąs laimingas turėdamas atsidavusių ir patyrusių mokytojus: vaikų darželio mokytoją D. Kuciūniene, M. Sulaitiene, G. Česienę, E. Narutiene, M. Pėteraitienę, J. Plačią, kun. J. Borevičių, F. Strolia, kuris moko dainavimo ir K. Ulevičių — tautinių šokių mokytoją. Be šių nuolatinių mokytojų dar yra du, kurie talkina reikalui esant: J. Bertulis ir V. Babronienė.

Pasižvalgius mokinių klasėse, matosi, kad mokinių galėtų būti daug daugiau. Tušti suolai lyg šaukte šaukia tuos tėvus, kurie lietuvištinio švietimo savo vaikams dar nesiryžo duoti ir išnaudoti šiuo metu turimas tikrai neblogas sąlygas mokyti. Tačiau mokyklos vedėjas J. Kavaliūnas tikisi, kad mokinių skaičius ateityje padidės, kad visuomenė daugiau išgirs apie mokyklos turimas patalpas ir atsidavusių mokytojų darbą.

Akademią pradėjo mokyklos vedėjas J. Kavaliūnas, savo žodyje pastebėdamas, kad grūna ir pačios stipriausios imperijos, tačiau tautos — lieka. Jis nurodė, kad mokykla tam ir yra, kad kovotų už kiekvieną lietuvi. Jis dėkojo idealistams tėvams ir kitiems, kurie prisideda prie mokyklos darbo sąlygų sudarymo.

Tėvų komiteto pirm. V. Jasinevičius pakvietė į prezidentų generalinį Lietuvos konsulą dr. P. Daužvardį, švietimo Tarybos pirm. J. Ignatonį, Bendruomenės Čikagos Apygardos pirm. inž. B. Nainį, mokyklos globėją dr. B. Leparską, kun. Borevičių — mokyklos kapelioną, Brighton Parko Bendruomenės pirm. K. Avizienį, Marquette Parko Bendruomenės atstovą A. Regį ir vedėją J. Kavaliūną.

Gen. konsulas savo žodyje priiminė, kad lietuviška mokykla yra lietuviybės darbininkų mokykla. Ji paruošia ateities visuomeninius. Jis gavęs labai gerą išpuodį klasėse. Konsulas palinkėjo visiems — tėvams ir mokyto-

Baletininkai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas atliks naujai paruoštą meninę programą Operos baliuje, lapkričio 27 d. 8 val. vak. Keymens Klube, 4721 W. Madison St. — Staliukus iš anksto prašoma užsisakyti Margaritos Momkienės telefonu WA 5-6193

jams išleisti ir ruošti lietuviškam darbui.

Po gražių žodžių tarė J. Ignatonis, linkėdamas išlaikyti savo jėgas savo žemei ir Apygardos pirm. Nainys, primindamas, kad lietuviybės išlaikymo darbe patingariai veikėjai yra tėvai, mokytojai, vaikai ir idealistai aukotojai, kurie prisideda prie Bendruomenės darbų. Jis išskėlė dr. Leparsko nuopelnus ir tarė jam viešą "aciū" už jo auką mokyklai.

Dr. B. Leparskas, daug nekalbėdamas, įteikė savo žmonos ir savo vardu V. Jasinevičiui 1,000 dolerių čekį, linkėdamas mokyklai geros sėkmės. Po jo 300 dolerių įteikė Marquette parko Bendruomenės vardu A. Regis, o K. Avizienis iš Brighton Parko atvežė 200 dolerių.

Susirinkusių vardu visiems už aukas ir linkėjimus padėkojo mokytojus Senkus.

Oficialiai daliai pasibaigus, mokyklos vaikai padėklamavo ir padainavo. Mokinių tarpe matėsi jau gan stiprių lietuvių deklamatorių, kurie gali gerai pasirodyti būsimose Bendruomenės skaitymuose ir deklamavimo varžybose. Ypač stiprūs atrodė du "penktokai" Danguolė Kvilytė ir Vytautas Jasinevičius.

Pasikalbėjus su tėvų komiteto nariais, patirta, kad mokyklos finansai šiais metais, dėka Bendruomenės tautos ir dr. Leparsko aukos, nesudarys daug rūpesčių, tačiau ateityje jų vis gali pasitaikyti. Patalpų nuoma kainuos 3,648 dolerius. Atlyginimai ir mokslo priemonės sudarys dar apie 3,000. Šiais metais, be jau minėtų Bendruomenės ir dr. Leparsko sumų, gauta iš Apygardos valdybos 500 dolerių, apie 3,000 sudės patys tėvai. Tėvai tikisi dar apie 1,500 sukelti įvairiais mokyklos parengimais. Tačiau pats geriausias problema išsprendimas būtų, jei reikšmingai padidėtų mokinių skaičius. Tuomet mokyklos išlaikymo naš-

ta palengvėtų.

Susipažinus su energingais tėvais ir mokytojais, pamačius gražią Bendruomenės apylinkių solidarumo dvasią, netenka abejojti, kad Dariaus-Girėno lietuvištinė mokykla ne tik išspręs visus finansinius klausimus, bet ilgainiui taps viena stipriausių Čikagos lietuviybės tvirtovių. Šito mokyklai tenka ir linkėti.

A. P.

BEVERLY SHORES, IND.

Klubo valdyba perėmė pareigas

Amerikos Lietuvių Klubo susirinkimas įvyko šių metų lapkričio 5 dieną ponų E. Masiulio namuose. Pats E. Masiulis supažindino susirinkusius su naujai išrinkta valdyba ir paprašė išrinktusius užimti savo vietas prie stalo.

Nauju klubo pirmininku yra Leonas Nekus, sekretorė yra Irena Jonynas, vicepirmininkais yra K. Kačanauskas ir P. Rullis, finansų sekr. A. Brašys, išdinininkas Dr. A. Juozaitis, o maršalka yra ponis J. Kriščiūnienė.

Kluba suruošė didelį banketą, todėl klubo nariams šis susirinkimas buvo svarbus, kad galėtų aptarti banketo reikalus. Be to, atsirado visa eilė ir naujų reikalų. Pirmon eilėn buvo paskirtos kelios stambios aukos. \$100 paskirta į Lietuvių Fondą, o kitas \$100 duotas "Žygiui į New Yorką", kad ten lapkričio 13 dieną privažiuotų daugiau "laisvės traukinių". Skirta maža dovanėlė Vietnamie esančiam lietuviui kariui. Buvo prisiminta ir artėjančiai Vas. 16 dienai skiriama auka.

Malonu matyti gražiai augančią klubą. Klubas dirba ne vien sau, bet jis noriai ir kitus paremia, jeigu atsiranda svarbus reikalas. Vietos lietuvių patenkinti šio klubo veikla. Linkime naujai klubo vadovybei sėkmingai dirbti visiems lietuviams naudingą darbą. **Korespondentas**

4 1/2% current dividend on Investment bonus
5% 4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPOMO SĄSKAITAS
 4 metų Investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendę kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632
 Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum
 Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarke 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 19 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų 8.00	
triems mėnesiams \$4.00	
vienu mėnesiui \$1.50	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$13.00	
pusei metų 7.00	
triems mėnesiams \$4.00	
vienu mėnesiui \$1.50	
Užsieniuose	
metams \$14.00	
pusei metų 8.00	
vienu mėnesiui \$1.50	

NAUJIENŲ ofis atdarys kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

APŽVALGA

Moderniškas Lenino aprėdalas

Mirusiojo Lenino kūnas guli mauzoliejuje prie Kremliaus sienos Raudonojoje Aikštėje ir tūkstančiai žmonių, rusų ir turistų iš sveitimų kraštų, kasdien eina jo pažūrėti. Per kelis metus po Stalino mirties buvo šalia jo paguldytas ir šio diktatoriaus lavonas, bet Nikita Chruščiov Stalino palaikis iš mauzoliejaus iškraudė, taip kad dabar tenai yra tik Rusijos bolševizmo tėvas.

Suprantamas dalykas, kad Sovietų Rusijos valdovai saugoja savo šventąjį labai rūpestingai. Kai įbalzuotos jo lavonas ima gesti, jie mauzoliejų įaikina uždaro "dėl remonto" ir negyvelio palaikus sutaíso, kad įsiai atrodytų, kaip gyvas (daugelis Rusijos muzikų dar iš šiandien tiki, kad šventųjų kūnai po jų mirties negenda).

Kai kurie užsieniečiai, aplankiusieji mauzoliejų, mano, kad Lenino kūno tenai seniai nebėra; kad jo vietoje guli figūra, nupildyta iš vaško ar kokios kitos medžiagos. Gabūs skulptoriai tokias vaškines figūras sugeba padaryti labai gerai.

Įrodyti, kad Lenino lavoną mauzoliejuje vaizduoja nupildyta iš vaško lėlė, joks pašalinis žmogus, žinoma, negali, nes niekam neleidžiama tą figūrą pačūpinti. Neleidžiama nei fotografuoti, nei ilgiau žiūrėti. Tačiau, nežinanti, kas atsitiko ar ne su Lenino kūnu, palaidotu mauzoliejuje, jo aprėdalas karste jau yra pakeistas.

Vienas Amerikos korespondentas, kelis kartus atsilankęs Maskvoje ir buvęs raudonojoje mauzoliejuje, sakosi matęs Lenino kūną kiekvieną kartą kitaip aprenktą.

Jess Gorkin rašo, kad 1955 m. jisai pirmą kartą matė Lenino kūną aprenktą rudais (khaki) kareivio marškiniais. Penkiais metais vėliau kareivio marškiniai buvo pakeisti juodu švarku su tunikos (apsiaustu) apikakle. O dabar Leninas esąs ap-

aluminio atsargas (2,000,000 tonų!), prezidento Johnsono administracija paveikė aluminio įmones paskelbimu lyg ir konkurencijos: pasiryžimu atsargoje esantį metalą pardavinėti pigiau, negu būtų pardavinėjusios aluminio įmonės prieš tris savaites paskelbtomis (atseit, pabrangintomis) kainomis.

Tai didelis valdžios laimėjimas. Nėra mažiausios abejonės, kad pakėlimas kainos aluminui būtų prisidėjęs ir prie įvairiausių iš to metalo gaminamų daiktų pabrangimo. Vadinasi, būtų prisidėjęs prie mažesnės ar didesnės infliacijos.

Bondarenko Juozo Žiugždos nepaleidžia

Praeitą ketvirtadienį Naujienose minėtas V. Bondarenko "istoriko" Juozo Žiugždos vienu klausimu nepaleidžia. Jis paprasė Juozą Žiugždą paaiškinti, kodėl 99.19 procentai lietuvių, "balsavusių" už komunistus, piršto nepajudino už sovietų imperializmo, kol Lietuvoje nebuvo sovietų policijos, kariuomenės ir kitų baudžiamųjų dalių.

Maskvai dirbančiam "istorikui" Bondarenko stato dar porą klausimų. Vienas yra teorinis, o antrasis — praktinis. Teoretinis klausimas yra toks: Pats Juozas Žiugžda, pasakodamas "Izvestijoms" apie nepriklausomos Lietuvos prijungimą prie Sovietų Sąjungos, tvirtina, kad anksčiau Lietuva buvo buržuazinė valstybė. Buržuazinė valstybė, pagal Leniną ir kitus komunistų teoretikus, buvo kapitalistai, bankininkai, biznieriiai, stambūs ūkininkai ir kiti įvairūs komunistų ir Sovietų Sąjungos priešai. Komunistams galėjo pritari tiškai lietuviškas proletariatas, kurio Lietuvoje veik nebuvo, o pritarė net 99.19 gyventojų.

Kaip teoretiskai išaiškinti šitokį reiškinį? Žiugžda dedasi bolševizmo ir leninizmo teoretiku, kodėl jis šio reiškinio neapartė? Sovietų Rusijoje išleidžiamos nepaprastai didelės sumos žmoniems perauklėti. Komunistai 45 metus bandė perauklėti rusų ir kitas pavergtas tautas, bet jiems nesiseka. Po tokių didelių auklėjimo pastangų, Rusijoje vis dėlto atsiranda įvairūs Penkovskiai, kurie rizikuoja gyvybe, bendradarbiauja su laisvu pasauliu ir nepripažįta komunistams, o čia Žiugždos lietuviiai, neturėję progos išeiti komunistinės mokyklos, taip staigiai persiauklėjo. Žiugžda, teoriškai išaiškines šį klausimą, papildytų leninizmo plyšius ir sutaupyti Maskvai daug pinigų ir energijos.

"Istorikui" Žiugždai bus labai sunku ką nors naujo čia išrasti, nes jo "teorijos" pagrindas skylėtas. Niekad 99.19 procentai lietuvių nebalsavo už "liaudies atstovus" ir niekad nepritarė Lietuvos prijungimui prie Sovietų Sąjungos.

Bondarenko savo rašinį baigia praktišku klausimu: — Sakyk, šunsuki, kiek gi už visa tai tau duota? Juozas Žiugžda galėtų pasakyti, kiek už visus kreivus ir melagingus tvirtinimus, sovietų imperialistai jam davė pinigais, įvairiomis privilegijomis, sta-

trūkumas tarp to, kiek buvo tikėtasi ir kiek yra būfinausiai reikalinga. "Pakėlus gazono loms (takas) dviem centais galioni", sako Cook apskrities vieškelių superintendentas Mortimer, "būtų galima išlyginti reikalą, bet tūtai nieko nereikštų, turint galvoje, kad Illinojaus plantamos tinkamai užbaigti dar yra reikalinga pusketvirto bilijono dolerių".

Chicago universitetas gavo \$10,000,000 dovaną

Chicago universitetas gavo iš Joseph & Helen Regenstein fondacijos \$10,000,000 dovaną bibliotekai statyti. Tai esanti didžiausioji dovaną šio universiteto istorijoje ir gera pradžia planuojamai per 3 metus sukelti \$160 milijonų sumai tolimiesiems universiteto išplėtimui. Naujoji biblioteka bus statoma Stag stadiono vietoje tarp 56 ir 57 gatvių ir University ir Ellis avenues. Naujojoje bibliotekoje bus sutalpinta daugiau kaip 3 milijonai knygų, kurių Chicago universitetas dabar jau turi apie 2,400,000 tomų.

Neišlaikė teisybės egzaminu

Vienas iš dviejų I. L. D. policininkų, kurie yra įtariamai drauge su aštuoniais įtariamais Chicago Avenue nuovados policininkais bendradarbiavę su prostitutėmis, imdami iš jų dalį jų "už darbo", neišlaikė melo detektoriaus kvotimų. Visi kiti įtariamieji turės dar tokius kvotimus atlikti. Melo detektoriaus egzaminu pirmasis klausimas buvo: "Ar kada nors žinojai apie policijos koluziją (suokalbi) su prostitutėmis ir nepranešei apie tai savo viršininkui?"

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Ragina ko daugiau moterų eiti į daktarų profesiją

Chicagoje vykstančioje Amerikos medikų moterų sąjungos konferencijoje, tos sąjungos pirmininkė Dr. Bernice C. Sachs iš Seattle, Wash., pareiškė, kad vedybos, motinystė ir medicina labai gražiai susigyvena, dėlto reikia pavartyti propagandą, kad juo daugiau moterų eitų medicinos mokslus ir pataptų gydytojomis. Dr. Sachs išgyrė savo lyties charakteristikas, kaip tinkamiausias būti gydytojais, būtent moterų domėjimasis žmonėmis, jų simpatija, jų empatija (energija), jų susirūpinimas kitų žmonių gerove ir t.t. Moterų gydytojų sąjungo tuo tikslu daranti žygįs, kad būtų išskaitomos iš mokesčių išlaidos samdant vaikams aukles, slauges, tarnaites ir virėjas. Pagaliau, daugiau mergaleių negu berniukų baigia mokyklas su atžymėjimais ir stipendijomis. Šiuo metu JAV esą 275,000 daktarų vyrų ir tik 19,000 daktarių moterų. Apie 1975 metus JAV-se būsia reikalinga apie 77,000 naujų daktarų, ir čia tai būsianti progą moterims.

Greitkeliai neapsinoka

Springfielde apskaiciuojama, kad ateinančiais 1966 metais Illinojaus vieškelių fondas turės apie 17.5 milijonų dolerių deficito. Deficitu vadinamas

Prezidentas Eisenhoweris, prieš išvykdamas golfo lošti, padarė pergales ženklą, bet vakar skausmai pradėjo spausti jo krūtine. Dabar jis guli ligoninėje, deguonies palapinėje.

VATIKANO II SANTARYBA

KETVIRTOJI SESIJA

Tas pats su juo jau prieš dvejus metus pažadėta "radikale" Kurijos reforma, kurios iki šiol tik tiek tematyti, kad Paulius paskyrė tos pačios Kurijos narį kardinolą Francesco Roberti pateikti reformos projektą! Tad ir sako vienas Italijos vyskupas: "Negalite reikalauti, kad žmogus pats save operuotų". Dabar kita, kaip geram nacionalistini italui, sirdperša Pauliui VI yra toji vyskupų kolegija arba senatas ar sinodas, kurį kaip popiežiui patariamąjį organą iš viso pasaulio susivaziavę vyskupai visais 2,300 balsais prieš vos du (aišku, Ottaviani ir, turbūt, Felici) priėmė. Tas sinodas ne tik yra užmaskuota internacionalistinė pastanga paveržti kad ir po truputį absoliutės valdžios iš popiežiaus, tuomi mažinant jo "neklaidingumą", ir taip pat yra aiškus pasikėsinimas į popiežiaus ištikimiausią gvardiją bei kūsargį — Kuriją, kaip jo ministrių kabinetą ir kaip grynai itališką patriotišką istaigą.

Daugelis progresyvių katalikų yra įsitikinę, kad Paulius sąmoningai laikosi su konservatyve Kurija, dėlto pradeda pritrūkti kantrybės ir santūros. Vienas žėnutas filosofas sako: "Aš jaučiuosi lyg koks bulius arenoje. Kartais jis eina į vieną pusę ir aš bandau jį sekti, kai staiga jis pradeda eiti kitu keliu. Tokios amorfinės asmenybės daro mane nelaimingą." Austrijos istorikas Friedrich Heer jį net pavadino "maža, siauro proto smulkiaburžuazine asmenybe". Vienas katalikas iš Colorado sako: "Jis daro didingus mostus, bet po to nedaro nieko tiksliai atsiiekti", gi Kalifornijos katalikų mėnesinio žurnalo Ramparts vyr. redaktorius Edward Keating popiežių Paulių šitaip perstato: "Jis

yra kurialistas, tai yra Kurijos žmogus, ir dėlto yra kiauurai persisunkęs archikonservatizmu. Viena ranka jis duoda, kita atima, ir ką jis atima yra daug svarbiau negu tai, ką jis duoda..." "Paulius nenori būti santarybinis popiežius; jis nori būti vienavaldis..."

Tas pats katalikų žurnalo redaktorius apie savo bažnyčios galvą toliau patiekia tokias informacijas: "Daugelyje sluoksnių jis yra žinomas kaip "Bet-popiežius", tai yra jis padaro pranešimą toki, kaip kad Jungtinėse Tautose prieš karą ir ginklavimąsi, BET pridėda: "Tol, kol žmogus tebėra silpnas, nepastovus ir net piktas padaras, kokių jis dažnai pasirodo, tol apsigynimo ginklai, deja, bus reikalingi"...

Šeštoji, vėliausioji ir labiausiai kontroversinė santarybos skema apie religijos laisvę buvo tiek daug kartų jau modifikuota, kuri nors dar pripažįsta laisvę visoms tikyboms, bet vėliausioje pataisoje lyg pamėgdijojant Islamą, kur sakoma, kad "yra tik vienas Allahas ir Mahometas jo pranašas", įterpta "pataisa, jog tikroji religija tėra viena ir ta yra Romos katalikiškoji, tad Keating savo pesimistinį prognoistikavimą baigia: "Aš manau, kad svarbiausia priežastis, dėlko aš čia visa tai sakau, yra tai, kad jūs ir visi kiti būtūmėte pasirodę blogoms naujienoms, kurias išgirsite iš šios ketvirtosios ir paskutinės santarybos sesijos... Tos blogos naujienos nebus aiškios nei akivaizdžios jį reikalingi nepašvęstiems žmonėms, tačiau visi zenkliai rodo, jog autentiškasis ekumeninis sąjūdis, kurį buvo Jonas (XXII) pradėjęs, yra marinasas jei ne galavai miręs..."

Sekta, turinti pagrindą nepasitikėti katalikais

AP praneša iš Romos, kad Italijos protestonų Valdiečių (Valdenses, dvyliktojo amžiaus reformatoriaus Petro Valdo pasekėjų) bažnyčia pasisakė prieš Vati-

kano ekumeninę santarybą ir atšaukė j visų denominacijų protestonus, skatinama priešintis Romos katalikizmui. Valdiečių bažnyčios savaitiniame oficioze La Luce (Šviesa) tvirtinama, kad dabartinis metu praraja, skirianti katalikus nuo protestonų, esanti dar didesnė, negu buvo reformacijos gadyneje 16 šimt-metyje.

Valdiečių bažnyčia yra viena iš šešių labai neskaitytingų bažnyntinių organizacijų, reprezentuojančių vos 200,000 protestonų tarp 50 milijonų katalikų visoje Italijoje.

Valdiečiai - Valdenses, tai viena iš labiausiai ir ilgiausiai katalikų bažnyčios persekiojimų religinių sąjūdžių, katalikiškai vadinamų "erezijų". Tą sąjūdį pradėjo vienas turtingas pietinės Prancūzijos pirklys iš Lyons miesto, Petras Valdo, dar dvyliktojo amžiaus antroje pusėje, kurs išdalinęs savo turtus pavargėliams, išėjo skelbti, jog išganymas nėra turtoose. Valdo pradėtas sąjūdis buvo nepaprastai sėkmingas ir greit paplito abipus Alpių, Prancūzijos ir Italijos pusėse. Valdo pasekėjai save vadino "Lyono skurdžiais", pasižymėjo savo drąsiu nepriklausomumu nuo Romos, viešai kritikavo Katalikų bažnyčios moralinį supuvimą, ypač ištvirkusį, lėbaujantį jos kunigų tuomą ir t.t., o tatau šventajam Sostui reiškė daugiau nei erezija ar kramola.

Lyono arkivyskupas veltui dėjo visas pastangas neleisti jiems pamokslauti, bet tuometinis popiežius Aleksandras III suteikė jiems net sąlyginį pripažinimą, bet sekantieji popiežiai Lucius III ir Inocentas III (prūsų "globėjus") tą pripažinimą atšaukė ir abudu iš eilės juos prakeikė. Pirmas valdiečių deginimas prasidėjo Tuluzoje 1316 metais; ypač žiaurini jie buvo persekiojami 1336-46 metais; vien Grenoblyje 1939 m. per vieną dieną buvo sudeginta 150 valdiečių; 1375

metais jų buvo perpildyti Provence, Dauphine ir Lyonnais provincijų kalėjimai. Persekiojimai tęsėsi iki 1432 m. ir vėliau, o 1488 metais popiežius Inocentas VIII Dauphine ir Savoijos provincijose sukėlė prieš juos kryžiaus karą, kurį vėliau karalius Ludvikas XII su popiežiaus Aleksandro VI pritarimu sustabdė. Valdiečių likučiai, prisimėję katalikais, išsilaikė iki Reformacijos susijungė su Kalvyno reformatais.

Italijoje valdiečiai buvo paplitę Alpių papėdėse ir net Milane. Inkvizicija tuo metu ypač kruopščiai naikino kitą panašią katalikybės sektą atbingiečius (cathari) ir Italijoje, kaip ir Prancūzijoje visiškai išnaikino, bet valdiečių niekaip negalėjo išdegtinti. Popiežiai Jonas XXII, Urbanas V ir Gregorijus XI kiek ir kurstė jų persekiojimą, tačiau juos nuo savo įsitikinimų nepajėgė atgrasinti. Tuomet karšta katalikė Savoijos valdovė kunigaikštienė Yolanta 1475 metais pradėjo prieš valdiečius toliau karą tikslu juos "išrauti su šaknimis", bet ir tai neįstengiant, 1488 metais jai į talką atėjo popiežius Inocentas VIII, paskelbdamas valdiečių visišką eksterminaciją, juos prakeikiant, o tuos, kurie juos išgalbys, palaiminant.

Dalis valdiečių, Vokietijoje, kurie ir ten buvo smarkiai deginami, išliko ir likučiai 1467 m. susijungė su Bohemijos (čekų - moravų) broliais. Tai buvo tikybinė bendruomenė, susiformavusi Čekijoje hisių karo metais, kurie taip pat Sventojo Sosto siundumu buvo beveik visiškai išnaikinti. Tik 1848 metais Sardinijos karalius Karolis Albertas jiems grąžino politines ir religines teises ir dėlto mažos jų grupės dar šiandien tebeegzistuoja Italijoje.

(Bus daugiau)

Skaitkite ir platinkite dienraštį Naujienas

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadieniai. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liguonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti MI 3-0001

Telefonai: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį, šeštadienį tik susitarus.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036 arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akuserija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso tel. PR 6-6022
Rez. tel. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA
2815 West 71st Street
Ofiso valandos: kasdien 4-9 val. vak., šeštadienį 11-4 val. p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid.: telefonai: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9:12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisai: 585-2525
Rezid.: TRIangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-9 val. vak. Išskyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, šeštadienį, antradienį, penktadienį 1-4 popiet.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakaris: pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIEŖOSE" — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį nuo 2-5 po pietų ketvirtadienį nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2890
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St. Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak. Šeštadienį 10-12 val. ryto.
Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave. Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien. Sekmadieniais ir trečiadieniais abu ofisai uždaryti.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6196 arba GI 8-6198

Tel. ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivais Akis Ištaiso.
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4456 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), šeštadienį 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimais — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

KAINOS ŽEMESNĖS
NUO LAPKR. 1 D.
NET VISU TRECDALIŲ
KAI KURIEMS APARATAMS.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • RADIJAI • HI-FI STEREO

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

GERBIAMAS NAUJIEŖŲ PRIETELIŲ PAAUKODAMAS NAUJIEŖŲ MAŠINŲ FONDUI, ATLIKI DIDELĮ IR GARBINGĄ DARBĄ. KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

DETROIT, MICH.

Bendruomenė rengia Naujų Metų sutikimą

Lietuvių Bendruomenės Valdyba Detroito rengia Naujų Metų sutikimą tik ką pastatytoje modernioje St. Clemens Hall, 19600 Ford road prie Evergreen. Salė pilnai patogi. Lietuviai pirmieji joje rengia N. M. sutikimą. Yra mašinoms pastatyti aikštė. Gros padidintas V. Petrusko Atžalyno orkestras. Stalai rezervuojami iš anksto pas parengimo vadovę G. Gobiene, tel. LO 3-8260 arba pas valdybos išdinininką A. Rudžiūną, tel. KE 3-0471. Bilieto kaina vienam asmeniui \$10, studentui \$8. Pelnas skiriamas Detroito lietuvių švietimui. N. Metų sutikimo pradžia 9 val. vakaro.

Motekaičio koncertas

Gruodžio 4 d., t. y. šeštadienį 8 val. vakaro International Instituto didžioje salėje (111 E. Kirby st.) įvyks pianisto-virtuozo Manigirdo Motekaičio piano recitalis. L. B. Valdyba kviečia visus dalyvauti. Bileto kaina tik \$2, o studentams \$1.

Biletai iš anksto gaunami Neringoje, Gaivoje ir Baltic Delikatessen krautuvėse, taip pat pas L. B. Valdybos narius.

Laukia "Aukso Žąsies" filmo

LB Valdyba deda pastangas gauti pirmą lietuvišką spalvotą Pūkelevičiūtės "Aukso Žąsies" filmą Detroito.

L. B. Valdyba

ATSIŪSTA PAMINĖTI

J. Variakojis: KARALIAUS MINDAUGO (4 pėstininkų) PULKAS. Karys, 1965. Bet tai nėra tik iš Kario perspaudinta medžiaga. Autorius Pratomė rašo: "Rašau pasiremdamas savo ir buvusį kovos draugų atsiminimais, o taip pat straipsniais, tilpusiais aukščiau minėtoje spaudoje (Kario, Mūsų Žinyno, Karo Archyvo žurnaluose ir kt.)". Gausiai iliustruota iš pulko istorijos ir jo kovų visuose Lietuvos Nepriklausomybės karo frontuose su frontų braižiniais, schemomis ir žemėlapiu ir gale su visos Lietuvos žemėlapiu bei sienomis, kokios buvo išsikvotos ir išliko iki Sovietų Rusijos invazijos. Šios 120 puslapių knygos applanke apie patį autorių be kt. pasakytai: Plk. Itn. J. Variakojis, Nepriklausomybės kovų dalyvis ir vienas iš žymesniųjų vadų, savo gyvenimo užbaigoje parašė 4 pėstininkų puiko istoriją. Iš mažo savanorių būrelio išugdęs stambų kovos dalinį, vėliau virtusį 4 pėstininkų pulku, knygos autorius norėjo, kad laisvės kovų žygiai būtų aprašyti ateinančioms kartoms ir liktų joms šviečiančiais pavyzdžiu. Kulkiai ir paprastais žodžiais autorius pasakoja didžiųjų kovų žygius, atliktus jo paties ir jo vedamų savanorių. Tų žygių išdava buvo tautos laisvė ir kelias į valstybinį gyvenimą.
Autorius pernai mirė Chicagoje.

KELEIVIO KALENDORIUS 1966 METAMS. Eina nuo 1912 metų. Redagavo S. Michelsonas. Keleivio spauda ir lešomis, 626 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, su aplanka 68 pusl., kaina 95 centai. Po kalendoriaus, kuriame yra "kiekvienos dienos "patronų" vardai ir lietuviški tautiški vardai, toliau seka: Vorkutos tremtinių daina ir daug trumpų informacinių straipsnių. Iš ilgesnių yra: Kaip buvo vagiamos merginos Lietuvoje, Kaip rusai atrado Aliaską ir Kaip rusai Aliaską prarado, Dalykai, kuriuos reikia žinoti (Kalorijos ir vitaminai), Mūsų kepsnys — gyvybės sargas, Patarimai šeiminiškėms ir t. t.

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER BUY U.S. SAVINGS BONDS

Iš komunistinio rojaus bėgantį kubiėtė tiek pamogės Amerikos juveivius, kad savo atsiminimams pasiėmė vieno kepuratę. Amerikiečiai išgelbėjo mažą laivą plaukiančių Kubos bėgių grupę ir atvežė į Miami, Florida.

Mažoms tavernoms nereiks vesti savo biznio knygu

Illinojaus likeriu kontrolės komisijos pirmininkas Howard Cartwright, aiškindamas legislatūros praėjimą vasarą priimtą likeriu įstatymo papildymą, pareiškė, kad iš smulkių biznių nebus reikalaujama vesti tuos "neprotingus užrašus" (unreasonable records). Tas įstatymo papildymas buvo priimtas Chicago kriminalo komisijos ir Ilinojaus kriminalui tirti komisijos rekomendavimu ir turi tikslą sekti, ar nėra į likeriu krautuvių ir tavernų biznį įsismelkę raketieriai-gengsteriai.

Įstatymo papildymas reikalauja, kad tikslūs biznio rekordus vestų tokios likeriu pardavimo užėigos, kurios samdo penkis ar daugiau tarnautojų.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS

KURIE GARSINASI "NAUJIEŖOSE" — GARSINKIS IR TU

ANTANAS JANKAUSKIS
Gyv. 4222 So. Rockwell St.
Mirė 1965 m. lapkričio 10 d., 1:30 val. po pietų, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Šilalės apskr.
Amerikoje išgyveno 64 metus.
Paliko nuliūdę: giminičiai: Ona Grudis ir jos vyras Antonas, Jonas Šharas, Stanislovas Tyromė su šeima ir Helen Lileikis ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Priklausė Našių ir našiukų klubui.
Kūnas pašarvotas Maželka-Evans koplyčioje, 6945 So. Western Avenue.
Šeštadienį, lapkričio 13 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Antano Jankausko gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Gimines, draugai ir pažįstami.
Informacijai tel. YA 7-1138.

5 Metų Mirties Sukaktis
A. A.
BRUNO SHUKIS
7123 So. Maplewood Ave.
Mirė 1960 metų lapkričio mėn. 13 dieną. Gimęs Lietuvoje. Palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse.
Paliko nuliūdę: žmona, dukte, sūnus ir anūkai.
Mūsų brangiajam Bruno Shukui pagerbti bus laikomos Sv. Mišios Gimimo Panelės Švenčiausios Marijos parapijos bažnyčioje, esančioje Marquette Parke 1965 m. lapkričio 13 dieną, 8:30 val. ryto.
Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nu eisime. Tebūnie Tau lengva ši žemelė.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukte, sūnus ir anūkai.

Brighton Parko Lietuvių Mėturų Klubo metinis parengimas su pamarginimais įvyks šeštadienį, lapkričio 13 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7:00 val. vak. Bus skanių užkandžių, įvairių gėrimų ir gražių dovanų. Sokiams gros Jurgio Joniko orkestras. Kviečia visas nares ir svečius atsilankyti ir linksmai vakarą praleisti.

Komisija ir Valdyba
— Žemaičių Kultūros Klubo eilinis susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 17 d., 7:30 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street. Nariai kviečiami dalyvauti ir aptarti klubo reikalus, nes artinas metinis parengimas. Reikalingi darbininkai šrinkti.
Rose Didžiagalvis, rašt.

— Chicago Lietuvių Našių Draugiško klubo susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 12 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 8:00 val. vak. Visi nariai ir narsės prašomi atsilankyti, nes bus svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo įvyks vaišės ir sokiav. Gros G. Joniko orkestras.
M. Urbelis, nut. rašt.

LOVEIKIS Telegrama | Visas Pasaulio Daliai
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksnumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kėpams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telefonai: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREE Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

Atskaitinis Gugienės komiteto posėdis

Noros Gugienės banketo vaizdai. Priešakyje sėdi Ridikai, Daukai ir kiti minėjimo svečiai.

Praeitą antradienį Lietuvos Auditorijoje posėdžiavo Noros Gugienės 50 metų veiklos komiteto nariai. Posėdį atvyko visi nariai, išskyrus muziką Byanską, kuris tą dieną buvo sunegalgėjęs.

Komiteto pirmininkė Jose-

phine Mileritūtė, pradėjusi posėdį, trumpai papasakojo, kas jai teko dirbti. Apie patį minėjimą ji nenorėjusi plačiau pasakoti, nes visi komiteto nariai buvo salėje ir minėjimą matė. Ji tikrai pabrėžė, kad visa eilė įtakingų ir veiklių žmonių minėjimu labai patenkinti. Buvo daug žmonių, notaika buvo gera, kalbos buvo trumpos ir nuosirdžios, maistas geras ir patarnavimas skubus. Kai ką būtų buvę galima geriau padaryti, bet mes atlikome, ką galėjome. Svarbiausia, kiek teko patirti, ponis Nora Gugienė buvo patenkinta gražiai pravesitu minėjimu.

Mums visiems teko daug dirbti, bet didžiausioji darbo našta krito ant Emmos Petraitienės pečių. — posėdyje pareiškė Mileritūtė. Tuojau ji paprašė Petraitienę padaryti atskaitą.

E. Petraitienė, atskaitomybę vesti mokanti moteris, tvarkingai buvo surašiusi visas pajamas ir išlaidas, žinant, kur nuėjo kiekvienas tiketas ir kas atsiskaitė, perskaitė visas pajamas ir išlaidas.

Dar buvo kelios nemokėtos sąskaitos, tai nutarta jas apmokėti. Peržiūrėtos padarytos nuotraukos ir padaryti nauji užsakymai. Bendrai paėmus, finansiniu atžvilgiu vakaras pasisekė. Pačios didžiosios sąskaitos jau apmokėtos, likusioji pinigų dalis Noros Gugienės vardu bus paskirta įvairioms lietuviškoms organizacijoms. Kai reikalai bus galutinai sutvarkyti, tai bus padarytas pranešimas visuomenei.

Posėdyje dalyvavo, be jau minėtos Mileritūtės ir Petraitienės, Marijona Zolpienė, Genovaitė Giedraitienė, Valerijona Šimkus, Juzė Gulbinienė, Antanas Gintneris, Ona Bičienė ir M. Gudelis. *Reporteris*

TRUMPAI

— Lapkričio 19 dieną pasirodys pirmoji solistės Aldonos Stempuzienės plokštelė, kurios vienoje pusėje įdainuota Mergaitės Dalia, dvylikos dainų ciklas pagal senas lietuvių melodijas, o kitoje pusėje — dešimt lietuvių kompozitorių dainų. Visos dainos palydimos

Stuttgartio simfonijos orkestro, diriguojant komp. Dariui Lapinskui. Plokštelę spausdino RCA Victor bendrovė. Stilinga albumo viršelis piešė Paryžiuje gyvenęs dailininkas Z. Mikšys. Albumo įrašai, panašiniai ir dainų tekstai yra lietuvių ir anglų kalbomis. Tai bus vertinga plokštelė kiekvienam lietuviškos muzikos mylėtojiui, o taip pat graži dovana sveikintamam. Mono plokštelė bus parduodama po \$6 ir stereo po \$7 plus persiuntimo išlaidos. Platintojams duodamas 25% komisija, jeigu jie užsisako nemažiau 10 plokštelių ir įmoka pinigų drauge su užsakyimu. Užsakymai jau priimami dabar, ir plokštelės bus išsiųtos platintojams lapkričio 22 d. (Fine Music Records, c/o J. Stempuzis, 4249 Lambert Road, Cleveland, Ohio 44121)

— *Sofija Jonynienė*, žinoma vadovėlių autorė ir ilgametė Brighton Parko lituanistinės mokyklos vedėja, duos parodomąją pamoką V skyriuje. Skaitymas Mokytojų konferencijoje lapkričio mėn. 27 dieną Jau-nimo namuose. Mokytojai ir tėvai, kurie domisi lituanistiniu švietimu, prašomi konferencijoje dalyvauti.

Padaržos važiuodami padegė dvejus namus

Trys paaugliai bėgdami nuo juos besivėjančios policijos atsimušė į kitą automobilį ir trenkė į žmonių gyvenamą namą 31 ir May gatvių kampe, Bridgeporte. Namas užsidegė, bet vaikėzai nuvažiavo tolyn, dideliu greičiu įskudami į Lituanica Avenue ir vėl May gatvėje atsitrėnkė į mūrinį gyvenamą namą, nutraukdami gazo laidus ir vėl sukeldami gaisrą, padariusį \$2,500 nuostolių. Vaikėzai palikę automobilį išbėgė, bet du vėliau buvo suimti. Jie yra Thomas Ambrose, 17 metų, iš 3219 Lituanica Ave., ir Ronald Schultz, 16 metų iš 1235 W. 32 St. Trečias vaikėzas tebeiškomas.

— *Gražinos klubo* — 2507 W. 69th St. — Didysis atidarymas įvyks šį šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 13 ir 14 dienomis. Klubo savininkai Liuda ir Bro-

nus Bartašai visus kviečia atsilankyti ir pasisvečiuoti užkandžiuojant prie gardžių valgių stalo ir prie įvairių vietinių bei užsieninių gėrimų. Abu vakarus svečius užims ne tik patys šeimininkai bet ir puikus orkestras su dainomis ir kitomis įvairenybėmis. (Pr.)

— *Futbolo klubas "LITUANICA"* rengia tradicinį rudens šokių vakarą šeštadienį, lapkričio 13 dieną "Knights of Columbus" salėje, 2303 W. 69th Street, gros populiarius Joseph Snukst orkestras. Pradžią 7:30 val. vak. (Pr.)

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

ASSEMBLERS
MACHINE OPERATORS.
Excellent working conditions.
Plus all employee benefits.
Days, 40 Hour week.
Call 9 to 11 A.M.
Mr. J. ZISKAL
OL 2-6430

MECHANIC WIRE
Fast growing bedding manufacturer needs a maintenance and set-up man for automatic coilers. Innerspring unit assembly and wire link fabric machines. Top salary, fringe benefits and steady work. Apply at once at

KING KOIL SLEEP PRODUCTS
1109 W. 37th STREET
Tel. YA 7-6300

SHIPPING AND RECEIVING CLERK
North side location, age 25 and over, reliable, have some knowledge of inventory and light typing.
Steady, year round.
BR 4-5411

UPHOLSTER
Immediate opening for an upholsterer. Excellent working conditions and fringe benefits.
MARDEN MANUFACTURING INC.
1015 N. HALSTED ST.
WH 4-4707

TOOL AND DIE MAKERS
Advanced tool and die maker apprentices.
Steady work.
4200 WRIGHTWOOD

WANTED
Man with knowledge of picture framing or one capable of training.
Good working conditions.
WH 4-7744

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Milijonas dolerių teisėjo nenustebino

Paul Caspers, to paties vardo Chicago brokerių firmos savininkas, Circuit teisme pakijo teisėjui Ben Schwartz šimtą banknotų, kiekvieną po \$10,000, sakdamas, kad jis tą milijoną dolerių čia pat perduoda teisėjui dėl JAV kareivių, esančių Korėjoje ir Vietname, su sąlyga, jei jo priešas, Thomas Foran, stos prieš teismą ir po priesaika atsakinės į klausimus. Caspers su Foranu turi seną iš 1954 metų besitesiančių bylų dėl real estate, kur Caspers reikalauja iš savo oponento \$250,000. Teisėjas įvertinęs Casperso geras intencijas, pasakė, kad tatau nieko neturi bendro su byla, ir P. Caspers milijoną dolerių išsikėjęs į kišenę, dviejų sargybinių lydymas, pinigus atgal nunešė į banką.

Iš kalėjimo paleistas išžagino mažą mergaitę

Chicago priemiesčio Crestwood policija suėmė tūlą Larry Nichols, 43 metų amžiaus, gyvenusį 9003 S. Racine Ave., kurs pagrobęs 5 metų mergaitę ją nusivežė į tuščią sklypą ir ten išprievartavo. Policiją pašaukė vietos žmonės, kurie pastebėjo, kaip į krūmokšniais apaugusį sklypą automobilis įvažiavo. Mergaitę nuvežta į St. Francis ligoninę Blue Islande. Mergaitė buvo pagrobta grįžtant su pora kitų mažų vaikų iš mokyklos. Vaikai nubėgė pranešė mergaitės namiešikiams, kurie pašaukė policiją.

Niekšas prisipažino už lytinius nusikaltimus jau sėdėjęs San Quintin kalėjime Kalifornijoje nuo 1948 iki 1953 metų.

Be to, policija gaudo tūlą Albert Mercado, 37 metų, iš 4510 Laflin St., taip pat baustą už lytinius nusikaltimus rapista, kurs praeito spalio 30 dieną pagrobęs išprievartavo 10 metų amžiaus mergaitę. Nukentėjusioji iš paveiklo piktadarį atpažino.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GERAS 6 KAMB. MŪRAS, naujas gazo šild., 2 auto garažas, 37 pėdų lotas, arti 55 ir Kedzie, \$17,990.
13 APARTAMENTŲ MŪRAS, virš \$15,000 nuomos metams Marquette Parke. Apie \$30,000 įmokėti.
NAUJAS 6 KAMB. MŪRAS arti mūsų už Western, 30 pėdų lotas. Tik \$17,900.
DAILYDEI — STALIUI progą įsigyti geroj vietoj 5 butų 2 medinius namus su garžu. Įmokėjęs apie \$2,900 gaus kasmet \$2,500 nuomos. Bankas davė \$6,000 paskolą. Visa kaina \$8,900.

2 BUTŲ MŪRAS, 2x4, naujas gazo šild., prie Midland banko. \$23,000.
8 KAMB. MURINIS BUNGALOW, centr. šild., 2 auto garažas, gera vieta. \$17,500.
PRIE NABISCO 5 kamb., 10 metų Mūras su garžu, sausas rūsys. \$21,000.
1½ AUKSTO MŪRAS, 5 ir 3 kamb., geras parkins prie pat parko, nebe-laukite. \$22,800.
2 BUTŲ MŪRAS, 2x7, abu gražūs butai, Gage Parke. \$29,000, laukiam pirmo pasiūlymo.

ATEIKITE — VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.
K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ IŠPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE
BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL—REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

TURIME SIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VAKARINIŲSE PRIEMIESČIUOSE. MŪSU ISTAIGOJE JOS GALITE ISSIRINKTI JUMS PATINKAMĄ NUOSAVYBĘ IS KATALOGO.
VIENINTELIAI IŠ LIETUVIŲ PRIKLAUSOMY PRIE M. L. S.
ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET CICERO, ILLINOIS 60650
Office: OL 6-2233 Residence: OL 2-8907

DIDZIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS
• APDRAUDA • NOTARIJATAS •
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

TUOJ GALIMA UZIMTI, mūrinis, 4 kamb., 40 pėdų sklypas, naujas gar- ražas, 44th ir Kilpatrick. Galima pirkti su mažu įmokėjimu.
SIMAITIS REALTY
2737 West 43rd Street
CL 4-2390

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMAS MIEGAMAS KAMBARYS, 6815 So. CAMPBELL AVE.
Tel. PR 6-9472

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
H O S T E S S E S
AND
W A I T R E S S E S
VARIED HOURS.
Meals and uniforms furnished. Excellent employe benefits. Please bring your Social Security Card
Apply
Employment Office — 10th Floor.
(Monday - Saturday - 9 A.M. - 5 P.M.)
MARSHALL FIELD & COMPANY
111 N. STATE STREET

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobilai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000
BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer — VI 7-1515

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
S k a m b i n k i t
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Iš kainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442
JUOZAS ZEMAITIS — OL 6-0412
VICTOR SKADĖ — ST 8-9272

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Hollywoodo panos, norėdamos dar labiau patraukti vyrų dėmesį, dabar pradėjo dangstyti vieną aki. Akių lopa yra įvairiausių spalvų. Jūs galite priderinti prie veido odos spalvos.

Iš Australijos į San Francisco lėktuvu buvo atsivešta ši dėžė, svėrusi 386 svarus. Kai ji buvo iškelta iš lėktuvo ir padėta į sandėlį, tai už kiek laiko rasta tuščia. Joje rastos storos atklotės ir daug trupinių. Pabėgęs keleivis turėjo būti diktas, nes dėžė svėrė 249 svarais mažiau, negu Australijoje. Policija ieško slapta įvažiuosiu keleivio.

DIDŽIAUSIAS
Chicagoje plokštelių ir dovanų pasirinkimas yra
J. KARVELIO PREKYBOJE
"lietuviškame Marshal Fielde"
Iš maždaug 60 išleistų plokštelių čia rasite naujaušias.
1. Dainuojame lietuviškai 2-ra dalis
2. Pupy dėdė
3. Oi ramunėlė pasakyk
4. Kur banguoja Nemunėlis A. Brazil
5. Dainų ir op. rečitalis — J. Vaznelis.

Iššikinkit, kad pas "WORLD PARCEL SERVICE" (seniausia liet. siuntinių firma) kainos pritaikytos jūsų kišenei. Patarnavimas geresnis, kaip "Down Town'e" ir bendrai jautrus atsižvelgimas į Jūsų pageidavimus. Jums atėjus į 2715 W. 71st St., pasitikis patyrusi vedėja Diemantė Grėbliūnienė.
2715 WEST 71ST STREET
Tel. 471-1424
CHICAGO, ILL.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus. Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL CO.
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
Darbo valandos kasdien 9—6 val. vak.
Ketvirtad. 9—9 val. vak.
L. KAVALIAUSKIENĖ

MOVING PERKRAUSTYMAS **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai — naujovės kraustymo traukai)
Išv. metų patvirtintas — Pigus ir saugus patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI